

Datum van
inontvangstneming

:

11/11/2024

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-598/24 – 1

Zaak C-598/24

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

16 september 2024

Verwijzende rechter:

Înalta Curte de Casație și Justiție (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

14 mei 2024

Verzoekende partij:

CY

Verwerende partijen:

Gândul Media Network SRL

HO

[OMISSIS]

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE (hoogste rechterlijke instantie, Roemenië)

EERSTE AFDELING BURGERLIJKE ZAKEN

[OMISSIS]

Openbare zitting van 14 mei 2024

[OMISSIS]

[procedure]

DE ÎNALTĂ CURTE

NL

constateert, na bestudering van de onderhavige zaak, het volgende:

Voorwerp van het verzoekschrift

1. Verzoekster, CY, heeft de Tribunal București (rechter in eerste aanleg Boekarest, Roemenië) [OMISSIS] verzocht vast te stellen dat verweersters, Gândul Media Network SRL en HO, inbreuk hebben gemaakt op haar auteursrecht doordat zij haar werk op ongeoorloofde wijze hebben gereproduceerd in de vorm van de publicatie van een artikel dat een exacte kopie van dat werk is.

2. Daarnaast heeft verzoekster die rechter verzocht om vergoeding van de materiële en immateriële schade als gevolg van de onrechtmatige reproductie van haar werk, met name door verweester Gândul Media Network SRL te gelasten het op haar website gepubliceerde artikel te verwijderen en verweersters hoofdelijk te veroordelen tot betaling van een bedrag van 2 500 Roemeense leu (RON) ter vergoeding van de immateriële schade.

Beslissingen in eerste en tweede aanleg

3. Bij vonnis [OMISSIS] [van] 26 april 2022 heeft de vierde afdeling burgerlijke zaken van de Tribunal București de vordering ongegrond verklaard.

4. CY heeft hoger beroep ingesteld tegen burgerlijk vonnis nr. 654/26.04.2022.

5. Bij beslissing nr. [OMISSIS] [van] 3 mei 2023 heeft de vierde afdeling burgerlijke zaken van de Curte de Apel București (rechter in tweede aanleg Boekarest, Roemenië) het beroep ongegrond verklaard.

Feitelijke achtergrond

6. CY heeft de volgende tekst op haar persoonlijke Facebookpagina geplaatst en drie jaar later, op 8 september 2021, aan het begin van het schooljaar, opnieuw op dat sociale netwerk verspreid:

„Richtsnoeren voor ouders aan het begin van het schooljaar:

- mijn koffie koop ik zelf, op de plek waar ik het wil;

- enveloppen die subtiel in een cadeauzakje worden gestopt samen met een ‚onschuldig‘ pakje met een sjalotje of iets anders, verhogen alleen maar mijn bloeddruk en vinden snel hun weg terug naar de afzender met de waarschijnlijkheid dat uw zoon/dochter mijn klas niet meer binnenkomt;

- parfums kan je niet cadeau doen maar behoren tot de intieme cosmeticaproducten die iedereen zelf uitkiest;

- mijn sieraden koop ik ook zelf en heel zelden; de weinige sieraden die ik draag hebben sentimentele waarde (ik heb ze gekregen van dierbare familieleden);

- de stress die u me bezorgt met uw – uiteindelijk zinloze – opdringerigheid speelt in het nadeel van uw kinderen;

- voor het werk dat ik doe, krijg ik een salaris dat ik heb aanvaard, of het nu genoeg is of niet; [voor mij] geen ,zo doen we dat', ,zo hoort het', ,zo moet het'! Zo moet het niet, zo hoort het niet en zo doen we het helemaal niet!

- als ik extra werk doe of mijn leerlingen help zoals ik denk dat ik zou moeten doen, verwacht ik geen ,extraatjes' – mijn enige voldoening bestaat erin om mijn leerlingen op het podium te zien optreden zoals ik ze heb voorbereid.

Dus ik hoop dat ik aan het begin van dit jaar niet meer geconfronteerd zal worden met de hardnekkige en eindeloze pogingen om mij te verwennen met allerlei dingen die ik helemaal niet nodig heb en toch niet in ontvangst neem. Voor mijn ,oudere' leerlingen is dit niets nieuws, ze weten ook dat ik niet van snijbloemen [(,gedode' bloemen)] houd.

#Laatdeschoolbeginnen”

7. Op 14 september 2021 werd op de website van Gândul Media Network SRL een artikel gepubliceerd met de titel „*De ongewone boodschap van een docente voor ouders die van plan zijn haar cadeautjes te geven aan het begin van het schooljaar*”.

8. Het artikel is ondertekend door een verslaggever en luidt als volgt: „Een fluitdocent van de nationale muziekschool George Enescu in Boekarest heeft een bericht geschreven op Facebook voor ouders die van plan zijn om haar ,attenties' te geven aan het begin van het schooljaar. Moe van het weigeren van de ,cadeautjes' die ouders dachten haar te moeten aanbieden omdat ,het zo hoort', stuurde CY hun een ongewone boodschap.”

9. Daarna wordt de door verzoekster geplaatste tekst in zijn geheel geciteerd. Deze tekst kon worden geopend via een link met de woorden „stuurde CY hun een ongewone boodschap”.

10. Er werd niet betwist dat het artikel werd gepubliceerd zonder voorafgaande toestemming van CY, en dat de bron en de naam van de auteur later werden toegevoegd.

11. De Tribunal București heeft in eerste aanleg geoordeeld dat de door verzoekster geplaatste tekst geen oorspronkelijk werk is in de zin van artikel 7 van Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (wet nr. 8/1996 inzake het auteursrecht en de naburige rechten) en als zodanig niet de juridische bescherming geniet die de wet slechts voor bepaalde uitingvormen van menselijke creativiteit erkent, aangezien het gaat om een opsomming van de klachten van verzoekster, die zij heeft opgesteld in haar hoedanigheid van docente in haar betrekkingen met de leerlingen die zij onderwijst.

Oordeel van de Curte de Apel

12. In de motivering van zijn beslissing verwees de Curte de Apel naar het begrip „werk” als een autonoom Unierechtelijk begrip, zoals blijkt uit de vaste rechtspraak van het Hof van Justitie [van de Europese Unie; hierna: „Hof”], dat uniform moet worden uitgelegd en toegepast en dat veronderstelt dat cumulatief aan twee vereisten is voldaan, waarvan het eerste het vereiste van oorspronkelijkheid betreft, in die zin dat het voorwerp de persoonlijkheid van de auteur weerspiegelt en diens vrije creatieve keuzen tot uitdrukking brengt.

13. Vanuit dit oogpunt is de door verzoekster op de socialenetwerksite geplaatste tekst geen oorspronkelijk werk, omdat daarin de grenzen van het normale contact in de context van een verbale discussie tussen leraar en leerling of leraar en ouder niet worden overschreden. De schriftelijke weergave van verzoeksters ideeën en standpunten over bepaalde vermeende gebruiken op scholen behoort tot de normale communicatie van deze ideeën en standpunten, zonder dat er, in vergelijking met andere soortgelijke teksten, sprake is van een herkenbaar eigen episch of discursief karakter.

14. Volgens de Curte de Apel kunnen verweersters, Gândul Media Network SRL en HO, niet aansprakelijk worden gesteld voor de publicatie van verzoeksters tekst, aangezien deze handeling niet onrechtmatig is.

15. De daadwerkelijke en zichtbare bedoeling van het artikel was om verzoeksters mening te propageren en de betrokken kwestie in een meer publiek toegankelijke omgeving aan de orde te stellen, en niet om zich de boodschap, de inhoud of de vorm ervan op enigerlei wijze toe te eigenen.

Oordeel in cassatie

16. Tegen de uitspraak [OMISSIS] [van] 3 mei 2023 van de Curte de Apel București heeft CY cassatieberoep ingesteld bij de Înaltă Curte de Casație și Justiție (hoogste rechterlijke instantie, Roemenië; hierna: „Înaltă Curte”)

17. Met haar middelen in cassatie bekritiseert verzoekster in wezen de vaststelling van de Curte de Apel dat haar tekst geen oorspronkelijk werk in de zin van het auteursrecht is, waarbij zij aanvoert dat deze rechter heeft nagelaten de criteria voor de beoordeling van auteursrechtelijke bescherming toe te passen die voortvloeien uit de rechtspraak van het Hof.

18. Voorts voert verzoekster aan dat de Curte de Apel, door haar tekst niet als werk te erkennen, haar het recht heeft ontnomen om de reproductie en de openbaarmaking van haar tekst toe te staan of te verbieden, ook al valt het ongeoorloofde gebruik niet onder een van de in artikel 35 van wet nr. 8/1996 bedoelde gevallen.

19. Met haar middelen in cassatie verzoekt CY de Înaltă Curte om het Hof een vraag te stellen, die zij vervolgens heeft geherformuleerd [OMISSIS].

20. Aan deze vraag voegt deze rechter een tweede vraag toe [OMISSIS].

[procedure]

De Înaltă Curte is van oordeel dat de zaak om de hieronder uiteengezette redenen krachtens artikel 267 VWEU aan het Hof moet worden voorgelegd teneinde in de zaak een beslissing te kunnen geven.

Toepasselijke bepalingen

21. *Berner Conventie voor de bescherming van werken van letterkunde en kunst (Akte van Parijs van 24 juli 1971), zoals gewijzigd op 28 september 1979 (hierna: „Berner Conventie”).*

Artikel 2

(1) De term „werken van letterkunde en kunst” omvat alle voortbrengselen op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij, zoals boeken, brochures en andere geschriften; voordrachten, toespraken, preken en andere werken van dien aard; [...]

22. *Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij*

Artikel 2

Reproductierecht

De lidstaten voorzien ten behoeve van:

a) auteurs, met betrekking tot hun werken, [...] in het uitsluitende recht, de directe of indirecte, tijdelijke of duurzame, volledige of gedeeltelijke reproductie van dit materiaal, met welke middelen en in welke vorm ook, toe te staan of te verbieden.

Artikel 5

Beperkingen en restricties

3. De lidstaten kunnen beperkingen of restricties op de in de artikelen 2 en 3 bedoelde rechten stellen ten aanzien van:

[...]

c) weergave in de pers, mededeling aan het publiek of beschikbaarstelling van gepubliceerde artikelen over actuele economische, politieke of religieuze onderwerpen of uitzendingen of ander materiaal van dezelfde aard, in gevallen waarin dat gebruik niet uitdrukkelijk is voorbehouden, en voor zover de bron, waaronder de naam van de auteur, wordt vermeld, of het gebruik van werken of

ander materiaal in verband met de verslaggeving over actuele gebeurtenissen, voor zover dit uit een oogpunt van voorlichting gerechtvaardigd is en voor zover de bron – waaronder de naam van de auteur – wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt;

[...]

5. De in de leden 1, 2, 3 en 4 bedoelde beperkingen en restricties mogen slechts in bepaalde bijzondere gevallen worden toegepast mits daarbij geen afbreuk wordt gedaan aan de normale exploitatie van werken of ander materiaal en de wettige belangen van de rechthebbende niet onredelijk worden geschaad.

23. Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (wet nr. 8/1996 inzake het auteursrecht en de naburige rechten), zoals van kracht in 2021

Artikel 7

Het auteursrecht betreft oorspronkelijke intellectuele werken op het gebied van letterkunde, kunst of wetenschap, ongeacht de wijze van schepping, de wijze of vorm van uitdrukking en ongeacht hun waarde en bestemming, zoals:

a) literaire en journalistieke geschriften, voordrachten, preken, pleidooien, lezingen en alle andere schriftelijke of mondelinge werken, alsmede computerprogramma's;

[...]

Artikel 9

De wettelijke auteursrechtelijke bescherming geldt niet voor:

a) in een werk vervatte denkbeelden, theorieën, concepten, wetenschappelijke ontdekkingen, procedures, werkwijzen of mathematische concepten als zodanig en uitvindingen, ongeacht de wijze waarop deze zijn verkregen, geschreven, verklaard of uitgedrukt;

[...]

f) loutere feiten en gegevens.

Artikel 35

(1) De volgende vormen van gebruik van een werk dat reeds aan het publiek is meegedeeld, zijn toegestaan zonder toestemming van de auteur en zonder betaling van een vergoeding, mits zij verenigbaar zijn met de eerlijke gebruiken, niet in strijd zijn met een normale exploitatie van het werk en geen schade toebrengen aan de auteur of de houders van gebruiksrechten:

[...]

(2) Onder de in lid 1 genoemde voorwaarden is de reproductie, verspreiding, uitzending of mededeling aan het publiek zonder direct of indirect commercieel of economisch voordeel toegestaan van:

[...]

(c) korte fragmenten uit werken in verband met de verslaggeving over actuele gebeurtenissen, voor zover het doel van de verslaggeving dit rechtvaardigt;

[...]

Motivering van de prejudiciële verwijzing

24. *De eerste vraag* die de Înaltă Curte als cassatierechter aan het Hof stelt betreft de kwalificatie van een op een socialenetwerksite geplaatste tekst als een „werk” dat auteursrechtelijk wordt beschermd in de zin van artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29.

25. De vraag heeft betrekking op artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29, omdat de aanvankelijke vordering was gebaseerd op het uitsluitende recht van auteurs om de reproductie van hun werken toe te staan of te verbieden.

26. De inhoud van het uitsluitende recht van een auteur, namelijk de vraag of de publicatie van verzoeksters tekst door verweersters, een „reproductie” of veeleer een mededeling aan het publiek is, is echter geen relevant element voor het onderhavige verzoek om een prejudiciële beslissing (en is ook niet het voorwerp van het verzoek aan de verwijzende rechter als hoogste instantie).

27. De eerste wezenlijke vraag die de feitenrechters hebben onderzocht en die de rechter in cassatie moet beantwoorden, is of er sprake is van een „werk”, welk begrip vanzelfsprekend ook voorkomt in andere bepalingen van richtlijn 2001/29.

28. Zoals blijkt uit de rechtspraak van het Hof, vormt het begrip „werk” een autonoom Unierechtelijk begrip dat door de nationale rechterlijke instanties op uniforme wijze moet worden uitgelegd en toegepast [arrest van 12 september 2019, Cofemel (C-683/17, EU:C:2019:721), punt 29 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

29. Volgens [het Hof] heeft het auteursrecht in de zin van artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29 uitsluitend betrekking op materiaal dat oorspronkelijk is in die zin dat het gaat om een intellectuele schepping van de auteur ervan.

30. In deze zin betekent oorspronkelijkheid dat het voorwerp de persoonlijkheid van de auteur weerspiegelt en diens vrije creatieve keuzen tot uitdrukking brengt. Wanneer voor de vervaardiging van een voorwerp technische overwegingen, regels of andere beperkingen gelden die geen ruimte laten voor creatieve vrijheid,

kan dat voorwerp niet worden geacht de oorspronkelijkheid te hebben die vereist is om een werk te kunnen vormen (punten 29-31 van het arrest Cofemel).

31. Tegelijkertijd impliceert het begrip „werk” als bedoeld in richtlijn 2001/29 noodzakelijkerwijs een uitdrukkingsvorm van het voorwerp van de auteursrechtelijke bescherming waardoor dit voorwerp voldoende nauwkeurig en objectief kan worden geïdentificeerd [arrest van 13 november 2018, Levola Hengelo (C-310/17, EU:C:2018:899), punt 40].

32. Volgens artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie omvat de term „werken van letterkunde en kunst” echter „alle voortbrengselen op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij, zoals boeken, brochures en andere geschriften; voordrachten, toespraken, preken en andere werken van dien aard”.

33. Volgens vaste rechtspraak van het Hof is de Unie weliswaar geen partij bij de Berner Conventie, maar is zij niettemin krachtens artikel 1, lid 4, van het WIPO-verdrag inzake het auteursrecht - waarbij zij wel partij is en waaraan richtlijn 2001/29 uitvoering beoogt te geven - verplicht zich te voegen naar de artikelen 1 tot en met 21 van de Berner Conventie [arrest van 13 november 2018, Levola Hengelo (C-310/17, EU:C:2018:899), punt 38 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

34. Het is dus ondubbelzinnig zo dat artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29 betrekking heeft op artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie, in die zin dat een werk uitsluitend de wettelijke bescherming van het auteursrecht geniet wanneer het een voortbrengsel is op het gebied van letterkunde, wetenschap en kunst, welke ook de wijze of de vorm van uitdrukking zij.

35. Uit het gebruik van het woord „zoals” in artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie blijkt ook duidelijk dat de opsomming van categorieën werken niet uitputtend is.

36. Met betrekking tot een werk op het gebied van letterkunde is het volgens de verwijzende rechter echter niet duidelijk hoe de zinsnede „andere geschriften” in artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie moet worden uitgelegd.

37. Enerzijds kan deze uitdrukking volgens een ruime uitlegging betekenen dat elk voortbrengsel dat door een persoon wordt geschreven, of het nu uit een paar woorden bestaat of bijvoorbeeld een roman is, een potentieel literair werk is, waarbij per geval moet worden bepaald of dit voortbrengsel kan worden gekwalificeerd als „werk” in de zin van een oorspronkelijke intellectuele schepping.

38. In dat geval kan geen enkele tekst, ongeacht het medium, *a priori* worden uitgesloten van auteursrechtelijke bescherming (net zoals het in het geval van mondelinge werken volgens artikel 2 van de Berner Conventie niet toegestaan zou

zijn om een vorm van persoonlijke uiting „van dezelfde aard” als voordrachten, toespraken of preken a priori uit te sluiten).

39. Anderzijds kan de omvang van de bescherming die aan een werk op het gebied van letterkunde in de zin van artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29 juncto artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie wordt verleend, evenwel worden beperkt tot *welbepaalde of bepaalbare categorieën van literaire werken* die expliciet of impliciet binnen de werkingssfeer van deze bepalingen vallen.

40. Alvorens te bepalen of het om een oorspronkelijke intellectuele schepping gaat, zou de rechter eerst de inhoud van het geschreven werk moeten onderzoeken om te bepalen of het behoort tot een literair genre of een literaire categorie waarvan het de gemeenschappelijke kenmerken deelt. Als dat zo is, kan hij vervolgens onderzoeken of het werk oorspronkelijk is, in de zin van een uiting van de vrije en creatieve keuzen van de auteur.

41. *De creatieve vrijheid en het mogelijke bestaan van technische overwegingen, regels of andere beperkingen zouden dan worden geplaatst in een bepaalde context van taalkundige compositie en uiting, die specifiek is voor een bepaalde categorie van werken.*

42. Uit de rechtspraak van het Hof komt een eerste onderzoek van het begrip „werk” naar voren.

43. Er kan ook worden opgemerkt dat de twee voorwaarden om een voorwerp als een „werk” te kwalificeren (de oorspronkelijke aard en de objectieve identificatie) bedoeld waren voor verschillende creaties, waarvan was vastgesteld dat ze tot een bepaalde categorie van werken behoren. Het Hof heeft in deze gevallen in het algemeen aangegeven met welke elementen de nationale rechter in de concrete omstandigheden rekening moet houden om te kunnen oordelen dat de auteursrechtelijke bescherming van toepassing is.

44. Zo heeft het Hof in [het arrest van 16 juli 2009, Infopaq International (C-5/08, EU:C:2009:465)] om te beginnen vastgesteld dat de betrokken artikelen persartikelen zijn, waarvan de eigen intellectuele schepping van de auteur schuilt in de vorm, de presentatie van het onderwerp en het taalgebruik (punt 44). Vervolgens oordeelde het Hof dat de auteur in dergelijke werken via de keuze, de schikking en de combinatie van woorden op een oorspronkelijke wijze uitdrukking aan zijn creatieve geest kan geven en tot een resultaat kan komen dat een intellectuele schepping vormt (punt 45).

45. Ook wat andere werken betreft, lijkt het Hof de vraag te benaderen vanuit het perspectief van de categorie waartoe het voorwerp van de bescherming behoort, en identificeert het beschermwaardige categorieën onder de categorieën die in verschillende rechtsregels van de Europese Unie als zodanig worden genoemd: databanken (richtlijn 96/9/EG), computerprogramma’s (richtlijn 2009/24/EG), fotografie (Berner Conventie; richtlijn 2006/116/EG), werken van toegepaste kunst (Berner Conventie), enz.

46. Het belang van de onderhavige zaak is gelegen in de vraag of de uitdrukking „andere geschriften” als bedoeld in artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie ook een op een socialenetwerksite geplaatste tekst omvat waarmee de auteur in een virtuele omgeving informatie doorgeeft, namelijk in wezen zijn mening over sociale praktijken op scholen die volgens hem ongepast zijn.

47. In dit verband verzoekt de Înaltă Curte het Hof te verduidelijken of artikel 2, lid 1, van de Berner Conventie ruim dan wel restrictief moet worden uitgelegd, zoals hierboven uiteengezet, zonder ter discussie te stellen dat werken op het internet dezelfde auteursrechtelijke bescherming genieten als elk ander werk, mits zij een oorspronkelijke intellectuele schepping vormen.

48. *De tweede vraag* aan het Hof betreft de uitlegging van artikel 5, lid 3, onder c), van richtlijn 2001/29/EG, dat deel uitmaakt van de regels inzake beperkingen of restricties op de in de artikelen 2 en 3 van die richtlijn bedoelde rechten.

49. Deze vraag betreft meer bepaald artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval, van richtlijn 2001/29/EG], dat betrekking heeft op „het gebruik van werken of ander materiaal in verband met de verslaggeving over actuele gebeurtenissen, voor zover dit uit een oogpunt van voorlichting gerechtvaardigd is en voor zover de bron - waaronder de naam van de auteur - wordt vermeld, tenzij dit niet mogelijk blijkt”.

50. De Înaltă Curte is van oordeel dat hij gelet op de cassatiemiddelen van CY onderzoek moet doen naar situaties waarin sprake is van een uitzondering op de persvrijheid, ook al hebben de rechters in de vorige fasen van de procedure een dergelijke situatie niet concreet geïdentificeerd als een van de situaties waarin de Roemeense auteurswet voorziet, maar hebben zij in hun overwegingen verwezen naar de persvrijheid.

51. Ook moet rekening worden gehouden met hetgeen het Hof heeft geoordeeld in [de arresten van 29 juli 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623), en Spiegel Online (C-516/17, EU:C:2019:625)] (beide [OMISSIS] van de Grote kamer).

52. Het Hof oordeelde in beide zaken dat „de in artikel 11 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde informatievrijheid en persvrijheid [...] geen rechtvaardiging [kunnen] bieden voor niet onder de in artikel 5, leden 2 en 3, van richtlijn 2001/29 bedoelde beperkingen en restricties vallende afwijkingen van het uitsluitende reproductierecht van auteurs en het uitsluitende recht van mededeling van hun werken aan het publiek, zoals deze rechten respectievelijk in artikel 2, onder a), en artikel 3, lid 1, van die richtlijn zijn vastgelegd.”

53. *Indien de bijzondere omstandigheden van het aan de nationale rechter voorgelegde geval niet onder de in artikel 5, leden 2 en 3, van richtlijn 2001/29 bedoelde beperkingen en restricties vallen, kan de persvrijheid dus niet worden*

aangevoerd tegen de houder van het in artikel 2, onder a), van de richtlijn bedoelde uitsluitende recht (of van de in artikel 3, lid 1, bedoelde uitsluitende rechten van de auteur) om een inbreuk op dat recht te rechtvaardigen.

54. Artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn 2001/29/EG verwijst naar een situatie die kan overeenkomen met die in de bij de verwijzende rechter aanhangige zaak, hetgeen het belang van de onderhavige prejudiciële verwijzing rechtvaardigt.

55. De Înaltă Curte is uitsluitend bevoegd om te oordelen over de rechtmatigheidsvragen van de zaak, zodat deze rechter, met het oog op de effecten van de uitzonderlijke situatie, niet over de grond van de zaak kan oordelen. In een dergelijk geval moet de beslissing in hoger beroep worden vernietigd en moet de zaak worden terugverwezen voor een nieuw onderzoek, met aanwijzingen over de heropening van de zaak, waarbij ook rekening moet worden gehouden met een eventueel arrest van het Hof.

56. De tweede vraag is gesteld omdat de verwijzende rechter twijfelt over de verenigbaarheid van artikel 35, lid 2, onder c), van wet nr. 8/1996 inzake het auteursrecht en de naburige rechten - in de versie van 2020 - met artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn 2001/29/EG.

57. In de eerste plaats verzoekt deze rechter het Hof te verduidelijken of de publicatie door de persorganisatie van de door CY op Facebook geplaatste tekst kan worden aangemerkt als „het gebruik van werken of ander materiaal in verband met de verslaggeving over actuele gebeurtenissen” in de zin van artikel 5, lid 3, onder c), van die richtlijn.

58. Het Hof heeft in een concreet geval hierover geoordeeld en bevestigend geantwoord [arrest van 29 juli 2019, Funke Medien NRW (C-469/17, EU:C:2019:623), punt 75].

59. Volgens de verwijzende rechter blijkt uit dit arrest van het Hof echter niet duidelijk hoe het antwoord in andere omstandigheden moet luiden.

60. Bijgevolg moet worden vastgesteld of de publicatie in de media aan het begin van het schooljaar van de mening van een leerkracht over praktijken op scholen die zij ongepast acht, kan worden aangemerkt als verslaggeving over een „actuele gebeurtenis”.

61. Net als in de zaak *Funke Medien* heeft verweerster Gândul Media Network SRL de naam van de auteur vermeld en een hyperlink naar de op Facebook geplaatste tekst gemaakt, maar pas nadat de volledige tekst van verzoekster was gepubliceerd.

62. Anders dan in de zaak *Funke Medien* heeft verweerster in de onderhavige zaak de lezers niet uitgenodigd om te reageren. Daarom is het niet duidelijk of de uitzondering van artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn

[2001/29/EG] ook van toepassing is wanneer er geen openbare discussie over het onderwerp heeft plaatsgevonden.

63. In de tweede plaats wenst de verwijzende rechter te vernemen of artikel 35, lid 2, onder c), van wet nr. 8/1996 verenigbaar is met artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn 2001/29/EG.

64. In zijn arresten in de zaken *Funke Medien* en *Spiegel Online* heeft het Hof uitdrukkelijk aangegeven dat artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn 2001/29/EG aldus moet worden uitgelegd dat het geen volledige harmonisatie van de draagwijdte van de daarin vervatte beperkingen of restricties tot stand brengt.

65. De lidstaten beschikken dus over een zekere discretionaire bevoegdheid bij de tenuitvoerlegging van deze bepaling, die echter moet worden uitgeoefend binnen de door het Unierecht opgelegde grenzen, namelijk slechts voor zover aan alle in deze bepaling genoemde voorwaarden is voldaan [arrest van 29 juli 2019, *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623), punten 46 en 48].

66. Bovendien is de in artikel 5 van richtlijn 2001/29/EG opgenomen opsomming van de beperkingen en restricties uitputtend en komt de effectiviteit van de door deze richtlijn tot stand gebrachte harmonisatie van het auteursrecht en de naburige rechten alsmede de nagestreefde rechtszekerheid in gevaar indien het elke lidstaat wordt toegestaan om afwijkingen van de uitsluitende rechten van de auteur toe te passen die niet in dit artikel zijn opgesomd [arrest van 29 juli 2019, *Funke Medien NRW* (C-469/17, EU:C:2019:623), punten 56 en 62].

67. Artikel 35, lid 2, onder c), van wet nr. 8/1996 bepaalt:

„Onder de in lid 1 genoemde voorwaarden is de reproductie, verspreiding, uitzending of mededeling aan het publiek zonder direct of indirect commercieel of economisch voordeel toegestaan van: [...]

c) korte fragmenten uit werken in verband met de verslaggeving over actuele gebeurtenissen, voor zover het doel van de verslaggeving dit rechtvaardigt [...]”.

68. Artikel 5, lid 3, onder c), [tweede geval], van richtlijn 2001/29/EG beperkt de reproductie (of andere vormen van gebruik) echter niet tot „korte fragmenten uit werken” en stelt evenmin als voorwaarde dat er geen sprake is van „direct of indirect commercieel of economisch voordeel”.

69. In die omstandigheden rijst de vraag of de omzetting van artikel 5, lid 3, onder c), van richtlijn [2001/29/EG] door wet nr. 8/1996 voldoet aan alle door deze Unierechtelijke bepaling gestelde voorwaarden en de nuttige werking van richtlijn [2001/29/EG] kan waarborgen, dan wel of de nationale wet integendeel een ontoelaatbare afwijking heeft ingevoerd die niet valt onder het geharmoniseerde en uitputtende kader van restricties op de uitoefening van het auteursrecht.

[OMISSIS]

[Tweede vraag herhaald in het dictum]

DICTION

OM DEZE REDENEN

BESLIST DE ÎNALTĂ CURTE DE CASAȚIE SI JUSTIȚIE:

Het Hof wordt verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

Moet artikel 2, onder a), van richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij aldus worden uitgelegd dat een op een socialenetwerksite geplaatste tekst waarin een mening over ongepast geachte sociale praktijken tot uitdrukking wordt gebracht, kan worden beschouwd als een auteursrechtelijk beschermd werk?

Moet artikel 5, lid 3, onder c), van richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij aldus worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een nationale wettelijke bepaling op grond waarvan met het oog op de verslaggeving over actuele gebeurtenissen enkel korte fragmenten uit een werk, en niet het werk in zijn geheel, met name wanneer het om een werk van geringe omvang gaat, mogen worden gebruikt, en dan alleen op voorwaarde dat er geen sprake is van direct of indirect commercieel of economisch voordeel?

[OMISSIS]

[procedure, ondertekeningen]